

Top up 2

Lärraranvisning Textview

Verksnummer: 40166

Lärraranvisningens innehåll

Lärraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den. Nedan kan du läsa vad respektive del i lärraranvisningen handlar om, så att du kan förbereda och planera arbetet med läromedlet på bästa sätt.

- **Generella förändringar av boken**
Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.
- **Sidspecifika förändringar**
Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar som är gjorda i den pedagogiskt anpassade boken. Det kan till exempel vara en övning som omarbetats eller en bild som flyttats.
- **Till läsaren**
I den pedagogiskt anpassade boken återfinns alltid en text som riktar sig till eleven. Samma text hittar du också i lärraranvisningen. Den innehåller information som kan vara bra för läsaren att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Läs denna text tillsammans med eleven!
- **Pedagogiska tips**
I denna del av dokumentet hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med de olika uppgifterna i boken. Du hittar också exempel på hur skolan bör tänka kring läxor, taktila bilder, provsituationer osv. Här återfinns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som skolan kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.
- **Bildbeskrivningar**
Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

Återkoppling och synpunkter

Dela gärna med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se eller ring oss på tel. 010-473 50 00.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Lärraranvisning

Titel: Top up 2

Författare: McClintock

ISBN: 978-91-40-65226-3

Innehåll

Generella förändringar av boken	1
Sidspecifika förändringar.....	3
Till läsaren.....	18
Pedagogiska tips.....	19
Bildbeskrivningar.....	20

Generella förändringar av boken

- Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom omarbetningar av visuellt beroende text och bilder. Målet med pedagogisk anpassning är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående i den anpassade boken som de övriga klasskamraterna i sina böcker.
- Plocka upp eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Svällpappersbilderna kan klibba ihop och den tryckta punktskriften, i exempelvis innehållsförteckning och nycklar, riskerar att plattas till och om de förvaras liggande. Den tillfälliga doft som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta hinner också avta tills de ska användas av eleven.
- Innehållsförteckning, Text, Bildbeskrivningar, Lärraranvisningar, Alfabetisk ordlista samt Oregelbunda verb är placerade under separata flikar.
- Kapitelordlistan har fått rubriken Wordlist:.
- De frivilliga övningarna har fått rubrikerna "Top up" och "Skrivboken/datorn"
- Svartskriftsbokens "lampa" har rubriken: "Grammatik".
- Kursiv eller fetmarkering av vissa ord eller text utgår. Vid markering av specifika ord som i originalboken är kursiverade så skrivs dessa inom parentes eller med VERSALER.
- Onödiga versaler i exempelvis rubriker utgår.
- Korsorden har det sökta ordets antal bokstäver inom parentes samt ibland även antalet bokstäver markerade och sökt bokstav markerad med parenteser.
Exempel: --(-)--- (6)
- Bildtexter utgår om inget annat anges.

- I uppgifter där eleven ska markera rätt eller fel skriver eleven r (right) om uppgiften är rätt och w (wrong) om uppgiften är fel.
- De blå rutmarkeringarna utgår.

Sidspecifika förändringar

8

Uppgift 1 f

Hitta orden som finns i berättelsen. Samtliga sökta ord består av sex bokstäver. Du får även hjälp med en bokstav i varje ord.

Här är ledtrådarna:

1. You buy this for a lottery. t-----
2. You say this when someone helps you. -h----- osv..

12

Uppgift 2 b

Uppgiften har fått följande utseende:

Skriv orden som saknas. Alla ord finns i berättelsen. Du får hjälp med det sökta ordets antal bokstäver inom parentes.

1. It's not small, it's ---. (3)
2. People call you this. It's your ---. (4) osv.

12

Uppgift 2 c Crossword

Du får det sökta ordets antal bokstäver inom parentes. I varje ord finns en bokstav markerad (-). Dessa bokstäver bildar ett ord.

Vilket är detta ord? ---

Vad betyder det? ---

- 1 vanlig --(-)--- (6)
- 2 dynamit -(-)----- (8)
- 3 öva -----(-)- (8)
- 4 artig ----(-)- (6)
- 5 biograf ---(-)- (6)
- 6 hemlighet ---(-)-- (6)
- 7 slå -(-)-- (4)
- 8 känna igen ---(-)----- (9)
- 9 löjlig -----(-)---- (10)
- 10 skryta ---(-)- (5)

14

Uppgift 2 f

De kursiverade orden är skrivna inom parentes.

17

Uppgift 2 i

Tabellen utgår.

Jim är lite rädd för att ringa till Fenella. Vad är du rädd för? Markera y for yes, n för no och st för sometimes.

I'm afraid of ...

- a) mice ---
- b) spiders ---
- c) horror films --- osv.

20

Uppgift 3b Crossword

Du får de sökta ordens antal bokstäver inom parentes. I varje ord är en bokstav markerad på följande sätt: (-). Dessa bokstäver bildar två ord med 8 respektive 7 bokstäver.

Vilka ord kan du läsa? ---

Vad betyder de? ---

- 1 beställning -(-)-- (4)
- 2 staket -(-)--- (5) osv.
- ...
- 9 dyr -----(-)--- (9)
- 10 rast --(-)-- (5) osv.

21

Uppgift 3

Uppgiften har fått följande utseende:

Para ihop de numrerade orden med orden här nedan för att bilda fraser från texten. Vad betyder fraserna? Skriv även översättningen.

Du har följande åtta ord:

and chips, and veg, dinners, drinks, fat, food, lifestyle, service

- 1. fish --- = --- (svensk översättning)
- 2. fizzy --- = ---
- 3. fruit --- = --- osv.

22

Uppgift 3 e

Uppgiften har fått följande utseende:

Kolla bland matlådeorden nedan och sätt in rätt form av verben i dialogen.

Spela sedan upp dialogen i par.

Matlådeord:

do, don't, does, did, doesn't, didn't

1. --- (a) Jamie Oliver like junk food? No, he --- (b).
2. What --- (a) the mums think? Some mums --- (b) agree with him. osv.

24

Ordlistan

Här finns ett tryckfel i originalboken som här i ändrats till

teeth (tooth) – tänder (tand)

26

Uppgift 4 b

Uppgiften har fått följande förändringar:

Vet du vad orden heter på engelska? Skriv orden. Du får hjälp med ordets första bokstav samt det sökta ordets antal bokstäver inom parentes.

1. öga e-- (3)
2. luft a-- (3) osv.

27

Uppgift 4 c Crossword

Du får de sökta ordens antal bokstäver inom parentes. I varje ord är en bokstav markerad på följande sätt: (-). Dessa bokstäver bildar två ord med 7 respektive 5 bokstäver.

Vilka ord kan du läsa lodrätt? ---

Vad betyder de? ---

- 1 oväntat ----(-)----- (10)
- 2 haj --(-)-- (5) osv.
- ...
- 8 surfingbräda -----(-)--- (9)
- 9 perfekt -----(-)- (7)

27

Uppgift 4 d

Surfingbrädans ord är skrivna enligt nedan:

Skriv de engelska orden. De finns alla på surfingbrädan här nedanför.

Surfingbrädans ord:

again, back, before, later, then, this, those, towards, until, why

1. varför ---
2. senare---
3. igen --- osv.

29

Uppgift 4 g

De kursiverade orden är skrivna inom parentes.

A: Where do you come from?

B: I come from (California) osv.

Ersätt nu orden inom parentes med ord från exemplen här nedan och spela upp dialogerna.

- Länder/städer: Sweden, Liverpool, New York, Manchester, London, Los Angeles
- Jobb: pop singer, cashier, tennis player, footballer, chef, police officer
- Ålder: 18, 23, 19, 28, 38, 44

29

Uppgift 4 h

Eleven skriv t för true och f för false efter meningarna.

1. Sharks are very intelligent. ---
2. Sharks swim faster than tuna fish (tonfisk). --- osv. -

31

Uppgift 4 j

Eleven behöver en karta över USA och landets stater.

Gör en individuell genomgång av kartan.

Eleven behöver få utskrivna siffror på punktskrift som eleven kan sätta fast med häftmassa på kartan.

Var medveten om att den här typen av uppgifter tar betydligt längre tid för en elev med synnedsättning. Eventuellt kan det räcka med att eleverna får siffrorna 1-6 och istället skriver ner staternas namn och om tiden medger kan eleven sedan pekar ut dem på

kartan. Det är alltså upp till dig som mentor att avgöra hur mycket tid som eleven behöver för att kunna lösa uppgiften.

33

Frihetsgudinnan

Ta tillfället i akt och ge eleven lite extra fakta om frihetsgudinnan. Exempelvis att statyn är en gåva från franska folket och står på Liberty Island utanför Manhattan i New York. Den syns på långt håll då statyn är 46 meter hög och blir ännu högre då den står på en ungefär lika hög sockel. Det finns mindre kopior av frihetsgudinnan på olika ställen i världen exv. Paris, Tokyo och Las Vegas.

38

Uppgift 5 g

Bildbeskrivning utgår. Eleven behöver dock få båtarna beskrivna. Det är inte helt säkert att en elev med synnedsättning har kommit i kontakt med bokens alla båttyper. Visa gärna taktilt på exempelvis miniatyrbåtar eller rita en enkel skiss på elevens ritmuff/Blackboard.

Uppgiften har fått följande utseende:

Para ihop det engelska båtordet med rätt svensk översättning.

roddbåt, segelbåt, bärplansbåt, bogserbåt, katamaran, ångbåt, tankfartyg, slagskepp, färja, ubåt

1. sailing boat ---
2. rowing boat ---
3. tugboat --- osv.

39

Uppgift 5 h A

Uppgiften kan kräva vissa förberedelser.

Hörövningar kräver mera tid för att en elev med synnedsättning ska få chansen att hinna med och markera, skriva svar etc. Därför bör man fundera lite på vad och hur man på bästa sätt ska lösa uppgiften. Börja med att markera de olika städerna exv. med häftmassa eller nålar med kulhuvuden och kolla även att eleven verkligen vet var städerna/staterna är belägna i USA. Om man gör detta innan man lyssnar på uppgiften så har eleven en ärlig chans att kunna lösa uppgiften genom att sätta färdigskrivna punktskriftssiffror på kartan.

Uppgiften har dock fått ett annat utförande som möjliggör att eleven endast behöver skriva städernas siffror framför aktuella staters namn. Här bör man dock förtydliga att Washington DC inte ligger i någon specifik delstat utan på gränsen mellan Maryland och Virginia.

Uppgift A

I förra kapitlet tog du reda på vissa amerikanska stater. Denna gång ska du placera de största amerikanska städerna i rätt del/stat i USA. Skriv städernas nummer vid rätt stat/del här nedan.

1. New York
2. Los Angeles
3. Washington
4. Chicago
5. Seattle
6. San Francisco

--- Washington

--- California

--- Illinois

--- New York State

--- Maryland/Virginia

41

Uppgift 6 a

Eleven skriver numrering av bilderna före meningarna.

43

Uppgift 6 e

Kolla så att eleven kan bilorden på svenska om inte förankra orden genom att visa vad delarna heter på en leksaksbil.

Eleven har ingen bild därför har uppgiften förändrats på följande sätt:

På en tecknad polisbil har olika delar numrerats. Para ihop de engelsk bilorden med motsvarande svenskt ord. Använd en ordbok om du behöver det.

door, roof, wheel, mirror, headlight, bumper, window, hood, windshield, trunk

1 koffert ---

2 fönster ---

3 tak ---

4 vindruta ---

5 motorhuv ---

6 stötfångare ---

7 strålkastare ---

8 däck/hjul ---

9 dörr ---

10 backspegel ---

45

Uppgift 6 g

Klockbilderna utgår. Kursiverat ord är markerat med parentes.

Kontrollera att ni kan klockslagen på engelska. Spela sedan upp dialogen nedan.

Sex klockslag

1 kl 9.00

2 kl 8.45

3 kl 8.15

4 kl 15.30

5 kl 11.25

6 kl 12.30

Exempel:

A: Excuse me. What's the time, please?

B: It's (11 o'clock).

A: Thank you.

B: You're welcome.

45

Uppgift 6 h

Komplettera bildbeskrivningen då den kanske inte är helt komplett sett utifrån de fakta som eleven får när han/hon lyssnar till hörövningen.

53

Uppgift 7 j

Bilderna utgår. Uppgiften har ändrats på följande sätt:

... Skriv siffran vid rätt djur.

calf, chicken, cow, hen, horse, lamb, osv.

--- ko

--- kalv

--- kyckling

--- höns

- häst
- gris
- lamm
- får

56

Uppgift 8 b

Uppgiften har följande utseende:

Du markerar rätt svar med ett r (right) och fel svar med ett w (wrong).

1 Tommy was going by bus to school. ---

57

Uppgift 8 d

Kolla så att eleven kan mopedorden på svenska om inte förankra orden genom att visa vad delarna heter på en mopedmodell.

Eleven har ingen bild därför har uppgiften förändrats på följande sätt:

Skriv rätt siffra framför de olika delarna på en moped. De svenska mopedorden är numrerade. Använd en ordbok om du behöver hjälp.

- 1 spegel 2 styrstång
- 3 sadel 4 bakljus
- 5 bakhjul 6 motor
- 7 framhjul 8 stänkskärm
- 9 framljus 10 broms

- saddle
- front wheel
- back wheel
- front light
- back light
- handlebars
- mudguard
- engine
- mirror

59

Uppgift 8 i

Tänk på att det tar längre tid för en elev med synnedsättning att markera svaren.

Skriv rätt nummer på rätt plats.

- spegel
- styrstång
- sadel
- bakljus
- bakhjul
- motor
- framhjul
- stänkskärm
- framljus
- broms

67

Uppgift 9 h

Uppgiften har fått ett något förenklat utförande då en bildbeskrivning av samtliga rum skulle innebära att beskrivningen av rummen blir ganska lika och göra att uppgiften blir alltför tidskrävande om eleven ska hålla allt i huvudet. Därför kan eleven i stället exv. skriv personernas initialer vid rätt våning.

På hotellet Ritz bor nedanstående sex personer. I vilka rum eller våning på hotellet bor dessa människor? Lyssna och skriv deras namn vid rätt rum/våning.

- Ziggy Stardust
- Madonna Smith
- Rock Bottom
- Norah Jones
- Jason Bourne
- Natalie Portman

Ground floor: ---

First floor: ---

Second floor: ---

Third floor: ---

Fourth floor: ---

72

Uppgift 10 e

Uppgiften har ändrats på följande sätt:

Skriv först orden i plural, sedan har du den givna singularformen av ordet och därefter skriver du den svenska översättningen.

- 1 --- sister ---
- 2 --- rule ---
- 3 --- watch --- osv.

73

Top up

Uppgiften har fått följande utseende:

... Byt ut uttrycken som markeras med parentes mot alternativen som finns här nedan. Intervjua varandra och hitta gärna på egna varianter.

- a winning lottery ticket – buy a new bike/... (eget förslag)
- a friend in England – visit him/her every summer
- a lot of new friends – invite them to a party
- a horse – go riding every day
- a dog – take it for a walk after school
- ... egna förslag ...

Dialog:

A: What would you do if you had a (motorbike)?

B: If I had a (motorbike), I'd (ride it) to school.

A: So would I.

74/75

Uppgift 10 h

Eleven behöver en Indienkarta. Markera städerna med häftmassa så kan kartan återanvändas. Eleven kan vara i behov av en individuell genomgång av kartan.

Den här uppgiften tar tid för en elev med synnedsättning att göra. Eventuellt kan man markera städernas namn med siffror som sedan eleven kan sätta fast på respektive stads häftmassemarkering.

81

Uppgift 11 f

Eleven har en bildbeskrivning, men uppgiften har fått följande utseende:

Vet du vad de olika föremålen heter i den gamla kvinnans lägenhet? Skriv de engelska orden nedan vid rätt svenskt ord.

bedside table, bottle of medicine, chair,
dining table, drawer, dress, false teeth,
floor, hatbox, mirror, photo, tray, wardrobe

- 1 hattlåda ---
- 2 garderob ---
- 3 stol ---
- 4 matbord ---
- 5 golv ---
- 6 klänning ---
- 7 byrålåda ---
- 8 bricka ---
- 9 foto ---
- 10 flaska med medicin ---
- 11 löständer ---
- 12 nattduksbord ---
- 13 spegel ---

85

Uppgift 12 d

Denna uppgift kräver att eleven får bilderna förtydligade då bildbeskrivningen inte ger tillräcklig information för att eleven ska kunna lösa uppgiften på likvärdigt sätt. Eleven har fått nedanstående platsord. Korrigera dem om de inte ger tillräcklig information.

... Konversationerna är numrerade (1–4).

Läs bildbeskrivningen innan du börjar lyssna. ...

- postkontoret
- tandläkaren
- paketutdelning
- bank

92

Uppgift 13 f

Bilden utgår. Uppgiften har följande utseende:

Skriv rätt ord för de olika delarna av huvudet. Du har nedanstående engelska ord som du ska para ihop med rätt svensk översättning.

cheek, chin, ear, eye, hair, mouth, neck, nose

1 öga ---

2 hår ---

3 kind ---

4 öra ---

5 haka ---

6 hals ---

7 mun ---

8 näsa ---

98

Uppgift 14 e

Var medveten om att eleven med synnedsättning kanske inte vet hur samtliga fordon ser ut. Om man har tid kan man låna ihop lite miniatyrfordon och visa vad som skiljer fordonen åt. Rita annars en enkel skiss på elevens ritmuff/Blackboard.

Kan du identifiera de olika fordonen?

Skriv de engelska orden nedan vid rätt svenskt ord.

double decker bus, estate car, jeep, lorry, saloon car, sports car, SUV, tractor, trailer

1 tvåvåningsbuss ---

2 skåpbil ---

3 jeep ---

4 traktor ---

5 stadsjeep/SUV ---

6 sportbil ---

7 släpkärra ---

8 herrgårdsvagn ---

9 sedan (personbil) ---

10 lastbil ---

99

Uppgift 14 g

Bilderna utgår. Uppgiften har fått följande utseende:

Byron fick jobba mycket i köket.

Skriv de engelska köksorden nedan vid rätt svenskt ord.

clock, coffee maker, cooker, dishwasher, frying pan, kitchen table, microwave oven, saucepan

1 klocka ---

2 köksbord ---

3 diskmaskin ---

4 kastrull ---

5 spis ---

6 stekpanna ---

7 kaffebryggare ---

8 mikrovågsugn ---

110

Uppgift 16 e

Bilderna utgår.

Eleven behöver få information om vad som utmärker de olika båtarna. De seende eleverna får information genom bilderna som eleven med synnedsättning inte har tillgång till. Även här kan man visa taktilt eller rita på elevens ritmuff/Blackboard.

Eleven har fått de olika båtarna engelska respektive svenska namn. Tänk på att eleven behöver mera tid för att kunna hitta den båttyp som ska markeras.

Uppgiften har följande utseende:

Du har fått båtarnas namn på både engelska och svenska.

Du kommer få ... Skriv in rätt siffror till båtarna.

--- sailing boat/segelbåt

--- rowing boat/roddbåt

--- tugboat/bogserbåt

--- steamship/ångbåt

--- battleship/slagskepp

--- submarine/ubåt

--- ferry/färja

--- tanker/tankbåt

--- catamaran/katamaran

--- hydrofoil/bärplansbåt

121

Uppgift 17 h

Den här uppgiften kräver att eleven med synnedsättning har fått reda på vilka kläder som kompisarna har på sig. Låt eleven göra denna uppgift i en mindre grupp så att han/hon har möjlighet att ha koll på kompisarnas kläder.

129

Uppgift 18 h

Tänk på att eleven behöver extra tid till att läsa igenom bildbeskrivningen som kanske behöver kompletteras. Det kan dessutom vara svårt att hålla alla fakta i huvudet och därför kan eleven behöva få lyssna flera gånger.

Eleven numrerar husen 1-5 och skriver sedan sina svar.

140

Uppgift 20 d

Bilderna utgår.

Kolla så att eleven har helt klart för sig vad som är skillnaden mellan t.ex. ett radhus och ett parhus. Berätta hur engelska hus ser ut och hur de skiljer sig från svenska hus.

Uppgiften har följande utseende:

Vet du vad olika hustyperna heter på engelska? Para ihop de engelska husorden med rätt svensk översättning.

detached house, semi-detached house, terraced house, block of flats, cottage, castle, caravan, houseboat

1 radhus ---

2 parhus ---

3 villa ---

4 slott ---

5 husvagn ---

6 husbåt ---

7 stuga ---

8 flerfamiljshus/hyreshus ----

144

Uppgift 20 h

Uppgiften kräver förberedelser.

Rita en förenklad karta på elevens ritmuff eller Blackboard. Ta bort onödiga detaljer Rita kvarteren markera trafikljusen med en kulnål eller häftmassa. Markera orden bank, post office, etc. med förkortningar.

Till läsaren

Hello!

- Alfabetisk ordlista (på sidorna 144-149) och Oregelbundna verb (s 150) finns under separata flikar. Det samma gäller Innehåll, Text, Bildbeskrivningar och Läraranvisningar.
- Det finns ett antal bildbeskrivningar, dock ej till samtliga bilder. Då bilder behövs för att du ska kunna lösa dina uppgifter har dessa omarbetats till text och finns inkluderad i uppgiften.
- Korsorden har fått det sökta ordets antal bokstäver inom parentes, även bokstäver i de sökta orden som du behöver för att lösa en uppgift är markerade med parentes (-).
- De frivilliga övningarna har fått rubrikerna "Top up" och "Skrivboken/datorn".
- Svarskriftsbokens lampa har rubriken: Grammatik.
- Kapitelordlistan har fått rubriken: Wordlist.
- Kapitelordlistan är placerad efter kapitlets textavsnitt.
- I uppgifter där du kan markera rätt eller fel kan du välja mellan att markera endast de rätta svaren eller att skriva r (right) för rätt svar och w (wrong) om svaret är fel.

Good luck!

Pedagogiska tips

- Det är viktigt att eleven har god ordning och dokumentation av svar och liknande genom att exempelvis ha en särskild fil på datorn med just denna bok och att man antecknar kapitel/avsnitt och sedan uppgiftsnummer när man svarar.
- Uppmana eleven att använda sig av den separata volymen som innehåller Alfabetisk ordlista/Oregelbundna verb när eleven behöver få reda på vad exempelvis ett ord betyder eller är osäker på en verbform.
- Boken innehåller ett begränsat antal bildbeskrivningar. Uppgifter där bilder förekommer har omarbetas. Tag därför för vana att samtala om bilderna och berätta hur olika bilar, båtar, hus etc. ser ut.
- Använd gärna taktila föremål för att förklara hur t.ex. olika fordon eller båtar se ut.
- Ritmuffen är ett bra hjälpmedel då det saknas taktila bilder t.ex. sid 145, karta. Rita en enkel skiss. Skala bort all onödig information. Man kan även göra det enkelt för sig genom att göra en kopia av den bild man vill rita genom att kopiera den i skolans kopiator. Sedan är det bara att stoppa in den kopierade bilden i ritmuffen. Fyll i de konturer som Du anser behövs för förståelsen och skriv sedan den text som eleven behöver genom att sätta in ritmuffen i elevens Perkinsmaskin.
- I dag finns även Blackboard (bestnr: 10326). Det är en ritplatta där man snabbt och enkelt kan framställa taktila bilder. Man beställer den hos SPSM. Det finns två filer på You Tube om hur den används. Sökord på You Tube: Sensational blackboard.
- Var medveten om att uppgifter där eleven ska para ihop olika meningar etc. tar längre tid att lösa för en elev med synnedsättning.
- Eleven behöver en karta över Indien och en över USA, där du som mentor markerar det som aktuell uppgift efterfrågar. Använd de kartor som eleven har i ämnet geografi i annat fall finns kartorna att beställa hos SPSM Läromedel.
- Låt eleven alltid läsa igenom eventuell text/meningar innan ni lyssnar på hörövningarna.
- I uppgiften "Right or wrong? Kan eleven markera r (right) vid rätt svar och w (wrong) om svaret är fel eller endast markera rätt svar.
- Tänk på att det tar **längre tid** för en elev med svår synnedsättning att läsa bokens texter/kapitelordlistor, bildbeskrivningar och uppgifter.
- Uppmana eleven att alltid läsa igenom **hela** uppgiften innan eleven börjar skriva sina svar.
- Vid prov har eleven med synnedsättning också rätt att få mera tid till sitt förfogande.
- Uppmana eleven att läsa "Till läsaren" där han/hon får information om bokens upplägg och utformning.

Bildbeskrivningar

11

Ett fotografi på en kille klädd i blå T-shirt. Troligen är det textens Jim. Han håller en mobil i sin hand.

19

Ett fotografi från en inspelning av ett matlagningsprogram med den engelske stjärnkocken Jamie Oliwer. En svart mikrofon sticker fram vid hans ena kinden. Han är klädd i en v-ringad, långärmad, svart- och rödrandig tröja. Framför honom ser man en vit bunke med lite grön sallad, en flaska matlagningsolja, en stekpanna och ett rivjärn. Han håller upp sina händer och säger kanske: "Yes, så här ska maten lagas!"

25

Ett stort hajgap med massor av vassa tänder syns ovan havsytan.

33

Fotografi på frihetsgudinnan. Hon är klädd i en fotsida dräkt med en krona på huvudet. I höger hand håller hon upp en fackla och i vänster hand en tavla med texten " July IV MDCCLXXVI". (4 juli 1776)

35

Ett svartvitt fotografi där man ser folk som troligen arbetar med olika delar/formar till frihetsgudinnan.

41

Ett fotografi på en polis i vit skjorta och skärmmössa. Han står med armarna i kors och kollar på omgivningen med en bestämd min.

45

Fyra misstänka rånare sett från vänster till höger på en tecknad bild.

1 Personen har gråmelerat hår samlat i en kort tofs bak i nacken, mörka solglasögon och är klädd i gråvit tröja och blå kavaj.

2 Flintskallig äldre man med glasögon, klädd i blå och vit randig skjorta med två vita fickor, röd slips och ett brunt skärp.

3 Mörk, kortklippt man med svart mustasch, klädd i svart tröja samt en ljusgul jacka med brun krage och bruna, runda knappar.

4 Mörkhårig man med håret ihopsamlat i en svans, glasögon, klädd i vit skjorta och rödbrun kavaj.

47

Svartvitt fotografi på fem män klädda i skjorta, slips, väst, kavaj och så har de hattar med rund kulle på huvudet. Två av männen står bakom de andra tre männen som sitter i var sin stol.

Left to right, standing, William Carver ("He smelled like a skunk."), Harvey Logan (Kid Curry); sitting, Harry Longbaugh (The Sundance Kid), Ben Kilpatrick (The Tall Texan), Robert Leroy Parker (Butch Cassidy).

From the original photograph by John Swartz, Texas.

60

Målning av Jean Beraud från 1889. Det är en grå vinterdag. Träden har fällt alla sina löv. På gatan utanför teatern Vaudeville i Paris åker en hästskjuts samtidigt som tre personer går över gatan. En man håller fast sin höga, svarta hatt i blåsten och en kvinna håller fast sin kjol. Mellan dem ser man en polis i svart rock med guldfärgade knappar, röda byxor och på huvudet en svart hjälm med guldeblem och en röd tofs. Polisen håller fast en sabel som hänger på sidan av honom.

68

Ett fotografi på ett gäng ungdomar. Troligen är det Raj Singh i mitten av bilden omgiven av ett antal glad flickor som klappar i händerna.

77

Ett flickansikte i profil framåtböjt mot en dörrkarm.

81

En tecknad bild som visar en lägenhet. En gammal kvinna ligger på rygg på en matta på golvet omgiven av olika föremål som en spegel, en halsduk, medicinburkar och en hatt. Dörren till kvinnans garderob står vidöppen. I garderoben hänger en kappa och en klänning. På en hylla i garderoben finns två hattar. Längst rummets ena vägg står en stol med två hattaskar och en byrå med fotografier. Byråns två lådor är öppna. I en dörröppning intill damens sovrum står ett nattduksbord med ett glas med löständer och en medicinflaska. På andra sidan dörröppningen står ett matbord med en bricka med mat. Vid bordets kortända står en stol och på väggen ovanför bordet hänger sex fotografier.

83

En tecknad bild sett från insidan disken på ett bankkontor. Två händer ger några sedlar till en glad kvinna klädd i röd solklänning med vita prickar. Bakom henne står en kille klädd i grönt och kollar upp i taket. Längre in i banklokalen ser man en blåklädd man med ett bistert ansiktsuttryck. Han håller något brunt, långsmalt under armen. Vid väggen ut mot gatan kan man "Paying out" och "Paying in".

85

Fyra tecknade bilder.

1 På postkontoret. En man med paket står vid en postlucka där det sitter en tjej i röd dress.

2 Hos tandläkaren. Patienten ligger ner i tandläkarstolen och gapar. Tandläkaren ska precis ge en spruta.

3 Postleverans. En kvinna i grön klänning håller ett rött paket från Kanada. Ett par armar sträcker fram ett papper som troligen ska signeras.

4 Utanför en bank. En man med solglasögon och prickig huvudbonad står under en skylt med texten: Bank. Han kollar sig omkring. Mannen är klädd i vit skjorta och grön slips och håller en väska i ena handen.

88

En förstoring av ett tigeransikte.

95

En kille kommer med en frukostbricka. På brickan finns en tidning, ett glas juice, en skål med musli, en tomat, några smörgåsar.

101

Ett fotografi på en "doktor" med glasögon. Han har stirrande ögon och barsk min. I handen håller han ett stetoskop.

106

Ett fotografi på Michael Perham klädd i vit T-shirt och vit keps. Han håller upp ena handen i luften i en segergest. I bakgrunden ser man en segelbåt.

115

Ett fotografi som visar Niagarafallens forsande vattenmassor.

129

En radhuslänga (från vänster till höger)

1. Huset längst till vänster har en grön dörr. En krans med rött band hänger på dörren. Till vänster om dörren växer ett litet träd. Över dörren finns ett fönster som har röd- och vitrandig gardin.
2. Dörren är grön. Bredvid dörren till höger ser man ett fönster med en rödgardin med gröna prickar och grön bård. Ner från fönstret hänger en docka. Ovanför dörren finns ytterligare ett fönster. I fönstret ser man en TV.
3. Det här radhuset har röd dörr och fyra fönster. Ett fönster finns till vänster om dörren. Där hänger en orange gardin och man ser två röda tulpaner i en vas. I de tre fönstren på andra våningen ser man vita prickar, leksaksdjur och en kille som hänger ut ur fönstret längst till höger. Han har orange tröja och grön keps och håller i en grön leksaksorm.

4. Detta hus har grön dörr med en röd skylt med texten "Welcome". Till vänster om dörren växer två röda blommor. Ett gult band hänger på väggen. Ovanför dörren finns ett litet och ett stort fönster. I det större fönstret ser man en brunskäggig man med glasögon. Han har en gul- och grönrandig tröja.
5. I det sista huset längst till höger är dörren röd. Ett litet träd växer till vänster om dörren. Över dörren finns två små fönster. I fönstren ser man två killar med keps och hörlurar. De lyssnar på musik.

131

En ensam cykel står lutad mot ett staket.

137

Ett fotografi på en äldre dam som försiktigt öppnar en dörr. Hon håller fast dörren med ena handen när hon kollar ut ur dörröppningen.